

Lázadók képviselői mentelmi jogának felfüggesztése

A nemzetgyűlés mai ülésének megnyitása után *Gadl* Gaszton elnök bejelenti, hogy a nemzetgyűlés szünete alatt *Szilárd Béla* és *Pethő Sándor* nemzetgyűlési képviselők elhunytak. Bemutatja a függőben levő indítványok és interpellációk jegyzékét.

Bejelenti továbbá, hogy délvideki választáson *Kiss György* és *Prakalár Tamás* megválasztottak és bemutatja ezeknek megbízó levelét, amelyek az igazolási állandó bizottságnak azonnal kiadatnak.

Szabóky Jenő jegyző felolvassa a pápa levelét, amelyet a magyar hadifogyók ügyében a nemzetgyűléshez intézett.

Elnök: A miniszterelnök átirata szerint egy csomó törvényjavaslat kihirdetéséről értesíti a Házat.

Jelenti, hogy a *budapesti kir. ügyészség* a Ház elnökségéhez megkeresést intézett, amelyben lázadás büntette miatt *Rakovszky István*, *Andrássy Gyula* gróf, *Sigray Antal* gróf, *Benitzky Ödön* nemzetgyűlési képviselők mentelmi jogának felfüggesztését kéri és jelenti, hogy ezeket a megkereséseket áttette a mentelmi bizottsághoz.

Jelenti ezután, hogy a miniszterelnök átiratot intézett a nemzetgyűléshez, amelyben értesíti, hogy a miniszterium okt. 28-iki ülésében felhatalmazta az igazságügyminiszter után az ügyészséget, hogy *Rakovszky István*, *Benitzky Ödön*, *Andrássy Gyula* gróf, *Friedrich István* és *Sigray Antal* gróf képviselők ellen addig is, amíg a felfüggesztés tárgyában a mentelmi bizottság határozhat a lázadás büntette miatt (nagy zaj a *Friedrich*-párton) mentelmi jogukra való tekintet nélkül a büntető eljárást szorgalmazhassa és nevezett képviselőket *letartóztatásban tarthassa* (nagy zaj). Együttal közli a miniszterelnök álláspontját arra vonatkozólag, hogy a magyar kormány ezért felelőséget vállal. Bejelenti, hogy ezeket a mentelmi ügyeket is a mentelmi bizottsághoz utasította.

A közjogi bizottság elfogadta a javaslatot

Budapest, nov. 3. A nemzetgyűlés közjogi bizottsága ma délután a nemzetgyűlés szünete alatt *Köszö István* dr. elnöklele alatt tartott ülésében letárgyalta *IV. Károly* király uralkodói jogainak és a Habsburg-ház trónörökösödésének megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat előadójává *Rubinek István*t választották meg.

A javaslat általános vitájánál elsőnek *Apponyi Albert* gróf szólalt fel olyan értelemben, hogy a javaslat tárgyalása a külügyi bizottsághoz tartozik és kéri azt odautasítani.

Bethlen István gróf miniszterelnök felvilágosító szavai és *Dömötör Mihály* ellenindítványa után a bizottság illetékességét megállapította és tárgyalás alá vette a javaslatot.

A közjogi bizottság jelentése a Háznak

Budapest, nov. 3. Szünet után az elnök a nemzetgyűlés ülését újra megnyitja.

Dr. Rubinek István, mint a közjogi bizottság előadója betérjeszti *IV. Károly* király öfelsége uralkodói jogainak és a Habsburg-ház örökösödésének megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot és kéri annak a következő napirenden való tárgyalását.

A nemzetgyűlés közjogi bizottsága detronizációról szóló törvényjavaslatról a következő törvényjavaslatot terjesztette a Ház elé:

Tisztelt nemzetgyűlés! A magyar nemzetgyűlés, mint a nemzeti szuverénitás törvényes képviselője az 1920-ik évi I. t.-cikkben megállapította, hogy a királyi hatalom gyakorlása 1918. november 13-ik napján megszűnt. Megállapította továbbá, hogy Magyarország és társországainak az osztrák birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal és országokkal fennállott feloszthatatlan és elválaszthatatlan együttműködése a bekövetkezett körülmények folytán megszűnt. Minden ezen tényből folyó megállapítást a nemzetgyűlés a jövőre nézve a maga számára tart fenn. Ezek a nemzetgyűlés által magának fenntartott következmények közé tartozik a királyi hatalom gyakorlásának, a

Egyéb mentelmi esetek

Az elnöki előterjesztések során az elnök bejelentette, hogy személyesen megjelent nála *Giesswein Sándor* és mentelmi jogának megsértését jelentette be. Együttal bejelent egy sereg mentelmi jog felfüggesztésének kérdését, amelyeket mind átteszik a mentelmi bizottsághoz.

A törvényjavaslat benyújtása után pedig *Friedrich István*, *Weiss Konrád* és *Hornvánszky Zoltán* mentelmi bejelentést tettek. Beszédjüket a Ház csak nagy türelmetlenséggel és idegességgel hallgatta végig.

Friedrich István mentelmi jogának megsértése tárgyában kér szót. Bejelenti a Háznak, hogy a baranyai választások alkalmával a detektívek letartóztatták és a főkapitányságra vitték, ahol két napig fogva tartották. Ezután átszállították a kir. ügyészségre, ahol a legkülönbözőbb vádak sorakoztatták fel ellene, amelyek azonban mind valótlanok. Amidőn azonban ő mentelmi jogára hivatkozott és a felhozott vádak valótlanoknak nyilvánította ki, az ügyészség rövid pár pillanatnyi meggondolás után elbocsátotta.

Ezután *Weiss Konrád* szintén mentelmi jogának megsértése tárgyában kér szót. Bejelenti, hogy őt is detektívek tartóztatták le és vitték a rendőrségre, ahol rövid kihallgatás után szabadon bocsátották. Bejelenti mentelmi jogának megsértését.

Hornvánszky Zoltán a távollevő *Zákány Gyula* dr. mentelmi jogának megsértése tárgyában kér szót. Bejelenti, hogy őt szintén a rendőrségre vitték, de kihallgatása után szabadlábra helyezték. Bejelenti mentelmi jogának megsértését.

Rassay Károly *Giesswein Sándor* mentelmi jogának megsértését jelenti be, amelyet a Ház ép úgy mint az előbbieket a mentelmi bizottság elé utasít.

Ezután az elnök 5 perc szünetet rendel el, mialatt a közjogi bizottság tárgyal.

Rupert Rezső külön törvényjavaslatot nyújtott be, amely kiterjed az 1848—49-ik évben történt detronizáció jogi elbírására is.

A törvényjavaslat általános vitájában felszóltak *Rupert Rezső*, *Rassay Károly*, *Tasnádi Kovács József*, *Kovács J. István* és résztvett a miniszterelnökön kívül az igazságügyminiszter is. A tervezetet a bizottság általánosságban elfogadta és *Rupert* indítványát visszaadta azzal, hogy az a Házhoz nyújtandó be, mert nem kizárólag azokra a kérdésekre vonatkozik, amelyek most a bizottság elbírálásának tárgyát képezik, hanem kiterjed egyéb közjogi kérdésekre is.

A javaslatot ezután részletekben is elfogadták változatlanul rövid vita után.

trónöröklés kérdésének és a király személyének kérdése.

A közjogi bizottság megállapítja, hogy a nemzetgyűlés által magának fenntartott következmények megállapítását egyes tényezők egyoldalúan a nemzetgyűlés megkerdezése nélkül szándékozták eszközölni, aminek következménye gyanánt súlyos bel- és külpolitikai bonyodalmak tették szükségessé ezen függő kérdések sürgős törvényes megoldását.

A közjogi bizottság mindezen indokok alapján a törvényjavaslatot változatlanul elfogadja és kéri a nemzetgyűlést, hogy a fenti indokok figyelembevételével a javaslatot általánosságban és részletekben elfogadni méltóztassék.

Aláírás: *dr. Köszö István*, elnök. *Rubinek István* előadó.

Az előadó javaslatát a Ház szótöbbséggel elfogadja.

Elnök ezután napirendi javaslatot tesz: következő ülés 4-én délelőtt 10 órakor, amelynek tárgya a mai betérjesztett törvényjavaslat tárgyalása.

Elnök az ülést fél 2 órakor rekesztette be.

A kisantant fenntartja követeléseit

Grätz, nov. 3. *Belgrádból* jelentik: A király elnöklésével tegnap tartott koronatanács elhatározta, hogy a nagyantant leg többi jegyzékére választójegyzéket fognak átadni. A jegyzék, amelyet úgy a prágai, mint a bukaresti kormánnyal közölnek, hír szerint a következő pontokat tartalmazza:

A trianoni szerződés végrehajtása és Magyarország teljes lefegyverzése a kisantant ellenőrzése alatt; az ellenőrző bizottságban Jugoszlávia magának kívánja az elnökséget; a mozgósítás tovább folyik és a hadsereg készenlétben marad mindaddig, amíg Magyarország az összes követeléseket nem teljesítette; a mozgósítási költségek tekintetében Jugoszlávia ragaszkodik a költségek megtérítéséhez; a velencei jegyzőkönyvvel szemben a koronatanács azt az álláspontot foglalja el, hogy az a határok korrekciójával jár, ami a békeszerződés szerint kizárt dolognak látszik.

Bukarest, nov. 3. (Szikratávirat.) *Take Jonesku* külügyminiszter tegnap este a magyarországi eseményekről megbeszélést folytatott Franciaország, Anglia és Olaszország bukaresti képviselőivel, ezután pedig a kisantant államainak ügyvivőivel.

A főhatalmak a követelések ellen

Páris, nov. 3. Hivatalos körökben megállapítják, hogy a helyzet nagyban enyhült, *Benes*-válasza után, amelyben a nagyköveti értekezlet álláspontját minden feltétel nélkül magáévá tette. Ugy látszik, hogy minden fegyveres beavatkozás veszélye elhárult. Ami a mozgósítási költségek megtérítésére vonatkozó kérelmet illeti, a nagyhatalmak közvéleménye teljes mértékben egyetért abban, hogy ezt a kivánságot vissza kell utasítani. (MTI)

London, nov. 3. A Reuter-ügynökség arról értesül, hogy a nagyköveti tanács formálisan notifikálta a magyar kormányt ama szándékát, hogy a Habsburgokat detronizálta és a kisantantot pedig felszólította, hogy szereljen le.

A cseh mozgósítás költségei

Bécs, nov. 3. A cseh mozgósítás költsége eddig 900 millióba került. November végéig 3 milliárd költségre számítanak.

Prága, nov. 3. (Cseh Sajtóiroda.) A költségvetési bizottság mai ülésén felszólt *dr. Benes* cseh miniszterelnök és megállapította, hogy a mozgósítás majdnem mindenütt rendben folyt le, bár igen sok nehézséget kellett leküzdeni. Nehány jelentéktelen eset, mint például a védőkötelesek be nem vonulása, ilyen izgalmas időben nem sokat nyom a latban. A külügyi helyzetről a miniszterelnök kifejtette, hogy az utóbbi napokban a szövetségesek és a kisantant tagjai között megegyezés jött létre.

Békepolitikánk értelmében — mondotta *Benes*, — eljutottunk oda, ahova a válság békés megoldása céljából eljutni akartunk. A kormány a konfliktus további fejlődése folyamán békésen fog eljárni, megteszi a szükséges intézkedéseket és nem fogja a végső eszközöket alkalmazni. A rendkívüli intézkedéseket egyideig fenn kell tartani, hogy valamennyi feltételünket elfogadják és teljesítsék és a helyzet tisztázódjék. (MTI)

A trónfosztás határideje

Páris, nov. 3. (Havas) Az a haladék, amelyet a magyar nemzetgyűlésnek adtak a Habsburg-ház trónfosztásának kimondására, nem november 7-én, hanem 8-án telik le.

Bécs, nov. 3. Itteni jugoszláv körökben azt mondják, hogy a magyar kormánynak az a törvényjavaslata, amely a detronizációról szól, nem kielégítő, mert csak a pragmatica sanctio és a trónörökösödési jog megszüntetéséről szól, de nem zárja ki a Habsburgok visszatérését, illetve visszahívását. Jugoszlávia elhatározta, hogy a határozatnak ilyen módon való megváltoztatása iránt tárgyalásokat kezd a nagyantanttal.

Halkülöznök az óvodás gyermekek. A városi tanács tegnap délelőtti ülésén dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnok terjedelmes beszámolóban ismertette a debreceni óvodák jelenlegi helyzetét. A jelentés szerint az óvodák népessége igen megcsappant, aminek okát az előadó tanácsnok főként abban találta, hogy a háborús évek alatt a szaporulat jóval lejjebb szállott. Ismertette az óvodák tantestületét is és rámutatott arra, hogy a debreceni óvodák még soha sem rendelkeztek ilyen nagyszabású erőkkel, mint épen most. Sajnos, ennek ellenére sem látogatják kellőképpen az óvodákat, mert a gyermekek nincsenek megfelelő ruházattal ellátva. Mivel az óvodás gyermekek — mint egyszer már jeleztük is, — főként ruházati cikkekből szűkölködnek, a kulturatanácsnok azt javasolta a tanácsnak, hogy keresse meg Alex Swimmer amerikai hazánk fiát, aki már sokszor sietett a szegény magyar gyermekek támogatására és legutóbb egy gyermekdispensaire felállítását vállalta magára. A tanács a bejelentést tudomásul vette, egyben elhatározta, hogy a szegény gyermekek felszerelése érdekében megkeresi a nemeslelkű amerikai magyart.

Házasságkötések. A tegnapi napon a következő házasságokat kötötték meg az anyakönyvvezető előtt: Márton Lajos közműves ref.—Répási Máriaival ref., Cs. Kiss János földműves ref.—Kovács Sáraival ref., Berkovics Béla kereskedő izr.—Farkas Herminával izr., Nagy Zsigmond földműves—Harmati Juliánával, Rosenfeld Sándor bérkocsi tulajdonos izr.—Weisz Reginával izr.

Ereklőörmek. Megemlékeztünk már arról, hogy az Orsz. Menekültügyi Hivatal és a Turáni Ötvös Műterem irodá kezeiből alakult bizottság a célból, hogy mindenki örizzen meg egy parányi rögöt a régi Magyarországából. Ez a föld melyen annyiszor apád vére folyt a körralatt ellátott, a régi és Csonkamagyarországot pecsét alakban ábrázoló ereklyémet adott ki, amelyben üveg alatt elhelyezett egy-egy darabka rögöt az elszakított területek valamennyi vármegyéjéből. Ezek az ereklyérmek láthatók és kaphatók a Nagytözsében és Springer József Piac utcai kereskedésében. Az ereklyék ezüstből készültek. Aranyozott 200 kor., nagy ezüst 150 kor., kis ezüst 120 kor. Az etpusztíthatatlan ősi vonzóerő, mely a parányi földben rejlik, járja át szívünket és feszítse cselekvésre akaratunkat.

Move közlemény. Jutányos férfi és női szövetek, gyermekjátékok, egyéb apró tárgyak, cipőkrém és fémtisztító olcsó árban még kapható míg a készlet tart titkári hivatalunkban (Sas-u. 4 II/2). Nem tagok is vásárolhatnak.

A Kálvin-téri Templom. Pruzsinszky Pál professzor, jeles kulturhistorikus ilyen című művében érdekes visszpillantást kapunk a budapesti református egyház százados múltjáról. A XVIII. század végén még nem volt református lakosa fővárosunknak. A Habsburguralom tiltó rendeletekkel üldözte itt a „magyar vallást”, vetekedve a városi majorátsággal, mely hasonló határozatokkal igyekezett gátat vetni a reformátusság terjedésének. Száz esztendőnek utána, hogy a „tűrelmi rendelet” napvilágot látott, százezer főnyi reformátussága lett Budapestnek és öt szép temploma, számtalan éberlelkű, evangéliumi egyesülete, amelyek a főváros népe között jótékony és hatékony belmissziói munkásságot végeznek.

Új iparrendelések. A városi tanács tegnap tartott üléséből a következő iparrendeléseket adta ki: Fischer Jakab és társa látszerész 100 K, Loos Zs. Sárika és Geiger Emilné női szabók 300 K, Korom Gábor Kovács 200 K, Bélyky János bérkocsis 500 K, Fényes Izidor fűszer gyarmatárú ügynökség és bizományi üzlet 1000 K, Klein Berek Tóth maradék és szakkereskedés 1000 K, Schwarz Adorján könyv, papír és írószerszám kereskedése 1000 K, Weisz Vilmos szatocs ipar 300 K, Kiss János gözcséplési vállalkozó 2000 K, özv. Weisz Sámuelné szatocs ipar 300 K, Varga János utcai villamos hirdető fiók vállalat 1000 K, Deutsch Ignác szabó ipar 300 K, Grünvald Lajos cipő és cipőfelszerész kereskedés 2000 K, Kovácsik József rőfös rövidáru és acél áru kereskedés, paprika, fakanál kereskedés 500 K, Szappanos Andrásné csemegécsukorka és élelmiszer kereskedés 500 K, Kaszonyi Józsefné zsibárus ipar 300 K, Horovitz Bella kézi-munka és fehérnemű kereskedés 500 K, Benjamin István utcai villamos hirdető fiók vállalat 1000 K, Iván József gyümölcs és főzelék kereskedés 1000 K, Kincs Elek takarmány kereskedés 500 K, Kardoss Béla termény, burgonya és hüvelyes kereskedés 1000 K, Nagy József csizmadia ipar 200 K, Toth János hentes ipar 500 K városi illeték lefizetése ellenében.

Hivatalok és testületek figyelmébe! A legújabbban megjelent „Általános cím-tár” pénzügyi és kereskedelmi szak-compass kapható még e héten a Move titkári hivatalában (Sas-u. 4. II/2).

A Kormányzó mellett

Budapest, nov. 3. Az elnöki jelentések során a nemzetgyűlés mai ülésén Gádli Gaszton elnök bemutatta több vármegyének feliratát, amelyben a kormányzót a nemzetgyűlésen ért támadások miatt tiltakoznak.

A bejelentést nagy zajjal fogadták a képviselők és lelkesen tüntettek a Kormányzó mellett.

A népszavazás

Bécs, nov. 3. (Pol. Corr.) Schober kancellár a „Temps” bécsi tudósítója előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A Sopronban és környékén megejtendő népszavazás eredménye minket nem izgatna, ha a magyar kormány energiáját nem ismernék. Hogy ezt a veszélyt csökkentjük, Ausztria első sorban annak a területnek, amelyen a népszavazás végbemegy, semleges közigazgatás alá való helyezését kívánja továbbá azt is, hogy ezt a semleges közigazgatást végrehajtó hatalommal ruházzák fel.

Ezek a követelések voltak alapjai annak a tárgyalásnak, amely a budapesti és a bécsi kormány közt haladéktalanul megindult.

Béke Amerikával

Budapest, nov. 3. A nemzetgyűlés mai ülésén Bánffy Miklós gróf külügyminiszter a ratifikálás szempontjából betervezte az Egyesült Államokkal kötött béke becikkelyezését.

IV. Károly száműzési helye

Páris, nov. 3. (Havas) Jól értesült helyről nyert információk szerint Portugáliával tovább folynak azok a megbeszélések, amelyek a Madeira szigetén elhelyezendő Károly király őrizetének feltételeire vonatkoznak. A megbeszélések közel állnak a sikeres befejezéshez.

Jönnek a tuszok

Budapest, nov. 3. Az első tusz-szállítmányt Stettinben Ruttkay ny. ezredes, mint a Magyar Vörös Kereszt Egyesület képviselője a tegnapi napon fogadta.

Pápán a polgármester vezetése alatt már is nagy előkészületek történtek a várva-várt tuszok fogadására és megvendégelésére. A vonat Pápáról a csóti leszerelési táborba megy. A csóti táborból az egészségügyi megfigyelés és leszerelés után azok, akik nem Budapestet át utaznak, azonnal haza indulhatnak, a többiek pedig Budapestre viszik, ahol ünnepélyesen fogadják a hazatérőket. A fogadás előkészületei Budapestben ugyancsak megtörténtek.

Az angol-magyar adósságok

London, nov. 3. A magyar javak adminisztrátora felhatalmazást ad arra, hogy a brit hitelezők a magyar adósságokkal, a brit adósságok pedig a magyar hitelezőkkel tárgyaljanak az adósságok rendezése tárgyában. A tárgyalás során létrejött egyezmény csak akkor érvényes, ha ahhoz az adminisztrátor is hozzájárult.

Forronganak a csehországi németek

Bécs, nov. 3. Hogy Csehországban a báboruellenes mozgalom mennyire terjed, mutatja az a tény, hogy a csehországi német vidékeken a minap a schönbergi mozgósítási kerületből a bevonulási határidő három napja alatt a 180 ezer főnyi hadköteles közül mindössze 3000 ember jelentkezett.

Bécs, nov. 3. A Mittags Journal jelenti Plauenből: Egerben a lősorozás alkalmával véres zavargásokra került a sor, amelyeknek 40 halottja és 80 sebesültje volt. A prágai cseh katonai bizottság a bevált lovakért készpénz helyett utalvánnyal fizetett. A paraszton ezért felzudultak és megtámadták a katonaságot. A katonák erre a parasztonak közzé lőttek. Csehországban ennek az esetnek a híresztelését szigorúan megtiltották. (MTL)

Lopás a zenében. A zenede igazgatója azt jelentette legutóbb a tanácsnak, hogy a zenede egyik tanterméből egy cimbalom-takarót és egy lábtörölt ismeretlen tettesek elloptak. A zenede-igazgató egyidejűleg a lopást bejelentette a rendőrségnek is. Az ügyről tegnap Csűrös Ferenc dr. kulturatanácsnok jelentést tett a tanácsnak, amely azt határozta, hogy a zenede szolgazsemélyzetét nagyobb vigyázatra és körültekintésre inti azzal, hogy ha a jövőben ilyen eset előfordulna, a tanács az eltűnt tárgyak árát a szolgazsemélyzetten hajtja be.

Jegyezzünk Stádium-részvényt! A destruktív sajtó részéről újra betörték hadállásainkba. Szabó László az Est szerkesztője sajtóvárunk legerősebb bástyájának az Új Nemzedéknek élén, mint járőr vezető megjelent.

A részt betönni, a keresztyén és nemzeti gondolatot továbbra is alátámasztani a Stádium Sajtóvállalat van hivatva, amelynek alapítói báró Feilitsh Berchtold ny. közigazgatási bíró Gömbös Gyula nemzetgyűlési képviselő, a MOVE elnöke, dr. Négyessy László nemzetgyűlési képviselő, egyetemi ny. r. tanár, Wolff Károly a magyar főudvarnagyi bíróság elnöke, dr. Zsilinszky Endre, Farkas Edith alapítványi hölgy, a Szocialis Missziótársulat elnöknője, dr. Bárony János egyetemi nyug. r. tanár, Battenberg Lajos postafőigazgató, Gyarmathy János tábori lelkész, mind a jellemes és gerinces magyarságot jelentik.

Jegyezzen részvényt minden magyar testvér, aki a nemzeti eszme bevehetetlen várát akarja megteremteni.

Részvényvevőket részvénygyűjtés céljából készséggel ad a Stádium Sajtóvállalat R. T. Budapest, VI. ker. Podmaniczky utca 45. I. emelet 25.

Orvosi, jogi, gazdasági könyvek, legnagyobb választékban Harmathy könyvkereskedésben Fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

Hajdusági Répes Naptár

November közepén fog megjelenni a „Hajdusági Répes Naptár”.

A naptár egy szellemi részével, mint más érdekes tartalmánál fogva értékes ajándéka lesz mindazon előfizetőinknek, akik legalább egy negyedévre előfizetnek a HAJDUFÖLDRE. A naptárban elhelyezendő hirdetések a HAJDUFÖLD kiadóhivatala veszi fel.

Művészet

Füredi-Fialkovszky est

Tegnap este tartotta meg második előadását a zongorajátékok fejlődéséről Füredi F. Gusztáv és Fialkovszky Zsófia fényes és lelkes közönség előtt, mely az első este kellett igen magas várakozásnak is sokkal többet kapott Füredy, bár egész bizonyosan minden zenehéroszi egyformán szeret, most mégis, mintha lelkéhez közelebb álló világban állt volna; tegnap ugyanis a romantikusok kerültek sorra. Találónan jellemzte a kezdő romantikát a Mendelssohn jellemzésével, a későbbit Schumann és Chopin alakján kereszttel, akik egy új fajta virtuozitást indítottak meg, amely egy tulifinomult idegéletet elő lélek megrezdüléseit van hivatva ábrázolni. Előadása színes volt és lendületes. A közönség tetszéssel fogadta.

Fialkovszky kisasszony a legkiválóbb tolmácsnak bizonyult éppen ezen zenei világ számára. Tünneményes képességei csak most bontakoznak ki igazán a tegnap estéről. Ő is mintha magával rokonabb világba járt volna, vagy csak mert a közönséghez van közelebb ez a modern zene? Minthogy a tény az, hogy a játéka hódítóbb volt, mint az első este, pedig akkor is diadalmas volt.

Bámulatos dologi készségét kellene tán először említeni s ha ezt tesszük, nem azért történik, mintha külön érvényesült volna, ellenkezőleg: éppen az a dicsérete, hogy sohasem a briliáns technika dominált, az csak engedelmesskedett; úgy, ahogy a darab követelte, volt viharzó, vagy magába mélyedő, Tréfálkozó vagy szenvedélyes. Csipkésőbb finomnak, fátyolszerűbbnek a Chopin E moll valzerjét el sem lehet képzelni, mint ahogy tegnap hallottuk. De éppen olyan igaz volt a Schumann G moll szonátája, a maga sötét zengésével, mint a Chopin G moll balladája komor, fenyegető szenvedélyességével. És éppen olyan igaz volt Mendelssohn s igazán a tündérek zenéjét elleső lélek szült meg benne. Mert a bámulatos technika rokon volt, öncél, s mert a művésznő mélyen össze-

forrott az előadott művekkel, (melyek most jobban is képviselik a szerzőket.) Azért énekelt a zongora, mikor a zeneszerző énekelni akart és dühögött, mikor a szerződés dult benne.

Mindent összevéve, a termet zsufelásig megtöltő közönség hálás volt a rendkívül gyönyörűséggel, lelkesen ünnepte a művésznőt és ráadásokat esikart ki tőle.

T. B.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Szombat, nov. 5: Kis kated. C) bérlet.

Helvey Erzsébet beteg. Helvey Erzsébet, a Csokonai-színház népszerű primadonnája tegnap hirtelen beteg lett. Így az eredetileg műsorra kitűzött *Bob herceg* helyett a *Folt amely tisztít*, színművet játszották a Csokonai-színházban.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

A „Lavina” hazafias, dalos, táncos szkeccs mára hirdettetett bemutatója — a Belügyminisztérium rendelete folytán — holnap szombaton kerül előadásra. „A Lavina” 2 film és 2 színpadi részről áll. A színpadi főszereplők: Szilassy Etel, Nagy Margit, Gyenis Ede, Szirmay Vilmos. Kacsóh Pongrácz zenéje. — Ezt megelőzi egy rendkívül érdekes majom film „A CIMERES GAZEMBER” 2 felvonásos szenzációs ujdonság. A főszerepben: Jimbó és Jumbó arángutángok. Kezdeté 3, 5, 7 és 9-től Mérsékelttel felemelt helyárak. Utalványjegyek érvénytelenek. A mára váltott jegyek holnap szombaton érvényesek. Jegyelővétel már 8 nap óta a legmelegebb érdeklődéssel.

Jón a „Nirvana” az idény kimagasló szenzációs 6 részes 32 felvonásos ujdonság. I. része november 7—8-án. Minden 2 napban új rész az Urániában.

Nagy 16 tagú zenekar Ehrlich karnagy személyes vezetésével kíséri a 7 és 9 órás előadásokat az Apollóban.

Bernhard Shaw világhírű színművét a *Pygmalion-t* (Egy újságárus leány története) 5 felvonásban, eredeti amerikai film holnap szombaton az Apollóban.

Az Apollóban ma pénteken nincs előadás.

Ma Tih Minh az Uránusban 5 órai kezdettel, holnap 5, 7, 9-kor, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor látható. Tih Minh I. része 6 felvonás 3 epizódban. 1-ső epizód: A feledés várszitala. 2-ik epizód: Két dráma az éjben. 3-ik epizód: A Circe-villa rejtélye.

Lola Montez nov. 7—8-án, **Vera Violetta** (Pola Negrivel) nov. 9—10-én az Uránusban.

Törvénykezés

§ **Monstre bünper a katonai törvényszék előtt.** A főtárgyalás 8. és 9. napján folytatták a tanúkihallgatásokat. A tanúkihallgatások most már gyorsabb ütemben folynak. Szerdán 10, csütörtökön 14 tanú tett vallomást. Tegnap kihallgatták többek között *Geduly Henrik* nyiregyházi ág. evangélikus püspököt is, aki kedvező tanuvallomást tett a vádlottakra, különösen *Böszörményi* századosra nézve. A főtárgyalást ma reggel folytatják.

SPORT

A magyar válogatott

A svédek ellen vasárnap szereplő válogatott football csapat a következő lesz:

Zsák—Fogel II. Mandl—Kertész II. Obitz, Blum—Braun, vagy Tóth, Molnár, Orth, Pataki, Jenny. Tartalék: Schloesser és Szafka.

Bíró küldés. A vasárnapi mérkőzéseket a következő bírók vezetik: DEAC—DTE fővárosi bíró, Kisvárdán DMTK—SCTE Kondor Aladár, Kikse—KTE Karcagon Földes Miklós.

Pruha itt, Pruha ott. A DTE-nek van egy Pruha nevezetű ledezet-játékosa, aki néhány hónappal ezelőtt jött Debrecenbe. Truha részt is vett a DTE több bajnoki mérkőzésén. Vasárnap, azonban a NyTVK ellen nem játszott. A Budapesti megjelenő Sportlap hírfői, 90 számban beszámol a vasárnapi FTC—Törekvés bajnoki mérkőzéséről és közli a két csapat felállítását is. A Törekvés csapatában szerepel egy Pruha nevezetű fedezet játékos is. Jó lenne utána járni, hogy vajon a két Pruha nem azonos-e, avagy pedig csak névrokonsárol van-e szó?

A DEAC választmányi ülése. A DEAC ma, pénteken délután 6 órakor választmányi ülést tart. A következő DEAC tagok jelenjenek meg az ülésen: Szalay György, Peleskey Sándor, Vajó János, Kutassy Tibor, Szász István, Kurdics József, Csáky János II., Kupinszky Sándor, Marussinszky Antal, Csatári Andor, Dópa Pál, Halmi Endre, Fux Dezső, Nagy Bálint, Zámboéry Sándor, Ellett Albert, Kerekes Lajos, Nemes Ferenc, Dorn Frigyes, Alföldy Gyula, Csernátóny Lajos, Lee Tibor, dr. Lengyel Zoltán, Nánássy Zoltán, Poroszlai László, Cs. Nagy Béla.

Új játékosok a DEAC-ban. A napról-napra javuló egyetemi csapat ismét új játékosokkal erősödött meg. Zsáry János rendőrtiszt, a MAC kiváló centercsatára, akit Debrecenbe helyeztek át, belépett a DEAC-ba. Fábry Árpád rendőrtiszt, aki röviddel ezelőtt a DTE-be kérte átigazolását, ismét visszalépett régi egyesületébe, a DEAC-ba, és vasárnap már játszik is a DTE ellen. A DEAC csatársora sokat erősödött a két kiváló játékosal.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Bélyeggyár és vésőtintezet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Ólmit
veszek bármilyen mennyiségben. Cim a kiadóban.

Mosott rongyot
keres lapunk kiadóhivatala megvételre.

Forgács István
művészi
Kádócsa-u.

Berakóleány
azonnal felvétetik lapunk nyomdájában.

Vasabronca
kilóra kapható lapunk kiadóhivatalában.

A tőzsde

Magyar korona: 60.

A mai tőzsde a tegnapi kedves hangulat folytatásaként ma tovább szilárdult. Egyes értékek nem várt árnyereségre tettek szert. A korona zürichi jegyzése nyíl-városságra jutása után a hosszirányzat jobban megerősödött. Az addigi tartózkodás egészen eltűnt és minden piacon vásárlások kezdődtek. A közönség köréből is számos vételi megbízás érkezett, tekintve véve azt a körülményt, hogy a bankok a lombard hitelkölcsönzést újra megkezdtek, valamint a pénzügyi is enyhült, tehát semmi sem áll utjában annak, hogy nagy hássa fejlődhessen ki. A kulliszpiacon Salgóban és Rimában volt nagy élénkség, de erősen vásárolták az Államvasutat és az összes papírok árnyereséggel zárultak. A va-piacon is nagy élénkség uralkodott. Fegyver, Gazd, Gépgyár, Schlick voltak keresettek. Liptákban a szokásos játék folyt. A máskor csendes színpiacon véleményes vásárlások voltak. Az árfolyamok az utóbbi piacon is erősen megszilárdultak. Magnésit elérte a 16000. Ált. közzén a 10700-at. A vegyespiacon tovább folyt az áremelkedés. Az összes papírok kivétel nélkül megszilárdultak. A fapiacon Lichtig, O. fa és Egy. fa volt élénk vásárlás tárgya.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1970, Osztrák hitel 890, Angol-Magyar 765, Leszámitoló bank 750, Magyar-Olasz 350, Jelz hitelbank 225, Magyar bank 690, Salgó 6576, Rimamurányi 2765, Kőbánya 1145, Déli vasút 1430, Államvasút 3850, Kerekek bank 7000, Általános takarékpénztár 960, Pesti bazai 24000, Borsod-miskolci 4525, Concordia 4175, Budapesti gőz. 6800, Gizella 2425, Hungária 2825, Viktória 13100, Boocsi 7100, Kohó 5600, Általános közzén 10500, Urkányi 6950, Adria 10000, Atlantia 6950, Levante 7650, Trust 2300, Gans-Danubius 8600, Ganz villamos 6600, Lipták 585, Magy. ac 13028, Schlick 1395, Wörner 810, Brassói 4650, Izó 5950, Spódium 8150, Hazai faterm. 5275, Klotild 2950, Erdő 15000, Nasic 2400, Neuschl Licht. 906, Orsz. fa 1470, Telefon 4810.

Valuták.

A valutapiacon nagyon izgalmas volt. — Dollárban, márkában és leiban nagy ületetek folytak le. Dollár 877 legmagasabb kursusról 864-re mozdolódott le. A márkát tartotta magát és zárlat felé 473-an állott. Lanyha volt az osztrák korona, amely ma jóval a lengyel márká alá süllyedt. A devizapiacon Berlin, Bécs és Zágráb volt

keresett, utóbbi különösen zárlat fele ke-resték nagy tételekben.

Napoleon 2550—90, Angol font 3280—8380, Dollár 860—70, Francia frank 6650—660, Márka 465—75, Lira 3575—3200, Osztrák kor. 18—19, Rubel 3460—3550, Lei 530—40, Sokol 810 25, Svájci frank 16150—250, Korona dinár 1006—30, Lengyel márká 20—21 1/2.

Utódszde. Élénk forgalom mellett a következő árfolyamok alakultak ki: Lipták 585, Schlick 1390—97, Concordia 4175, O. fa 1390, Lichtig 900—905, Coburg 2650, Fegyver 4100, Csáky 1290—300, Hungária 4776, Spódium 3400. A kullisz-piac üzlettelen.

A valutapiacon dollár 862—65, lengyel márká 10 ezres 21, 5 ezres 21 és három-negyed, márká 470, osztrák ezres 18 és háromnegyed, 10 ezres 17 és egynegyed, rubel 37—38, lei 375—37, Napoleon 25 0—560 pénz, fr. frank 6600.

Zürichi zárlat. Bécs 270 Holland 18425, Newyork 533, London 2118, Páris 3975, milánó 2176, Prága 515, Budapest 60, Zágráb 160, Bukarest 305, Varsó 13, Bécs 0'25, Osztrák bélyegzett 14.

Terménytőzsde.

A terménytőzsden a forgalom kis ke-retek között mozgott, tekintettel arra, hogy a termelők indokolatlanul tartózkod-nak az eladástól. Vevőként vidéki malomok jelentkeznek. Nagyobb forgalom volt sör-árpában, egy vagon árúért 1875 fizettek. A liszt és őrlémények piaca üzlettelen. A vetőmagpiac üzlet nélkül szilárd. Az általános hangulat bizakodó és további ár-emelkedéseket várnak.

Hivatalos árak: Buza tiszavideki 2275—2325, fehérmezei 2265—2315, pestme-gyei 2265—2315, rozs 1650—675, takar-mány árpa 1750—1800, sörárpa 1850—900, zab 1625—650, tengeri 1900—950, köles 1450—750, repce 81—32, Korpa 800—830.

Sertésjelentés. Felhajtás 2600. Árak: prima nehéz sertés 10550, közép 90—96, könnyű 84—80, lehuzott sertés hus silá-nyabb 6200, jobb minőségű 68—75, ketté-vágott szalonnás felsértés 102—118, oldal szalonna 130, Zsír nagyban 170—180. A vásár lanyha volt.

Dollárt

Simon György DEBRECEN
Kossuth-u. 11.

és más idegen
pénzt, aranyat
érmét leges-
legdrágábban
vessz

Közszállítási,
reverenda-,
intézeti és libéria
posztókstruxok

nagy választékban, különlegességgel
Bielitzi „Zipser” posztók lerakata

Ekker József

posztónagykereskedő

Budapest, VI., Anker-köz 1. sz.

Telefon: 39—71.

1807—921. kb.

Felhívás

Ismeretlen helyen tartózkodó Pé-terffy József debreceni II. sz. gaz-dasági népiskolai igazgatót ezennel felhívjuk, hogy Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága által az 1920. évi július hó 5-én kelt 775—920. kb. sz. alatt ellene el-rendelt fegyelmi vizsgálat letárgyal-hatása végett jelen felhívás megje-lenésétől számított egy hónap alatt bizottságunk előtt jelenjék meg. — Amennyiben e felhívásnak eleget nem tesz, állását végleg elhagyott-nak fog tekintetni.

Debrecen, 1921 október 27.

MISKOLCZY
főispán.

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók sta-tisztikája című nagyrödeki e-e és aktuális mű e-e

rtá: ifj. Wespriény Kálmán

Ára 24 korona.

Vidékre postán 26 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.

Kőváry és Altmann

szücsmesterek

Debrecen, Piac-utca 42.

Pannonia szálló udvar

Mindenféle szücs munkákat szak-szerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

MEGHÍVÓ

a Vámospercsi Kölcsonsegélyző Egy-let mint szöv. felszámolás alatt álló cégnek, a felszámolók által összehívó

közgyűlésére,

mely 1921. december hó 2-án, d. e. fél 12 órakor Vámospercsen a ref. leányiskolában tartatik meg.

Tárgysorozat:

1. A felszámolóbizottság jelentése a fel-számolás befejezéséről és ezzel kapcsolat-ban a felügyelőbizottság jelentése,
2. A zárszámadások megállapítása s a nyereség felosztása tekintetében határozat-hozatal.
3. Intézkedés a szövetkezet üzleti köny-veinek megőrzéséről s a felszámolás befe-jezésének meghirdetéséről.

A felszámolóbizottság.

ÓCSKA

STEINER, Eötvös-u. 110.

Ugyanazon minőségű áruk

mint háboru előtt

kaphatók

Kardos László

vászon és fehérnemű üzletében.
Debrecen, Kossuth-u. 9. Alapítva 1881.

A kisantant tervezett ultimátuma

Prága, november 3. Azok a követelések, amelyeket a kisantant ultimátum formájában a magyar kormánynak szándékozott átadni, a „Lidovy Novini” szerint a következő pontokat tartalmazzák:

1. Károly király azonnali elutazása.
2. A magyar parlament ünnepélyes formában trónfosztottnak jelentse ki Károly királyt, a Habsburg-házat és hajtsa végre a leszerelést.
3. Nyugatmagyarország feltétlen átadása.

4. A trianoni békeszerződés kiegészítése olyan szükséges pótcikkekkel, amelyek a Habsburgok részéről veszélyeztetett békét biztosítani képesek.

5. Néhány előkelő vezető személynek állásából való eltávolítása.

A lap szerint ezeknek a követeléseknek teljesítésére a kisantant Magyarországnak csak igen rövid határidőt szándékozott engedélyezni.

A puccskarlistákat lázadásért kéri ki az ügyészség

Budapest, nov. 3. *Kutkafalvy* Miklós, a mentelmi bizottság elnöke *Andrássy* Gyula gróf, *Rakovszky* István, *Sigra* Antal gróf és *Beniczky* Ödön mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában a következő nyilatkozatot tette:

— Előreláthatólag a jövő hét hétfőjén vagy keddjén fog foglalkozni a mentelmi bizottság ezekkel az ügyekkel. Egyelőre áttanulmányoztam *Strache* Gusztáv kir. főügyész megkeresését, amelyben a szóbanforgó képviselők kiadását kéri. A kir. ügyészség elnökének megkeresése a büntető törvénykönyv 152. §-ának 3-ik pontján alapszik, amely tudvalevőleg a lázadás büntetvényének tényálladékát öleli fel.

Eszerint lázadás büntetést követi el az, aki a kormányt erőszakkal és fenyegetésekkel hivatása gyakorlásában megakadályozni akarja, vagy aki részt vesz ilyen irányú csoportosulásban. Az ügyészség elnöke átiratában részletesen megindokolja kérését és bizonyítékokat is csatol, amelyekkel bizonyítani kívánja, hogy a letartóztatott képviselők lázadást követtek el.

Friedrich István ügyét a mentelmi bizottság a letartóztatásban levő képviselők mentelmi jogának letárgyalása után azonnali napirendre tűzi és azt a leggonoszabban meg fogja vizsgálni.

A keresztyénpárt nem akadályozza a trónfosztó javaslatot

Budapest, nov. 3. A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártjában ma este *Haller* István elnöklésével értekezlet volt, amelyen *Vass József* és *Hegyeshalmy* Lajos minisztereken kívül számosan résztvettek.

Az értekezlet előzménye az, hogy a detronizációról szóló törvényjavaslat indokolása szerint a javaslat benyújtását külső kényszer tette szükségessé. Ma délben a javaslatot a közjogi bizottság letárgyalta és a bizottság jelentés úgy indokolja meg a törvényjavaslat szövegére kerülését, hogy egyes tényezők az 1920. évi I. t. c. t. önhatalmulag meg akarták változtatni és az ebből eredő külső bonyodalmak szolgáltatták az okot arra,

hogy a törvényjavaslat a Ház elé kerüljön. Az értekezleten az a felfogás alakult ki, hogy a párt tartja azokat a megállapodásokat amelyeket a miniszterelnökkel a tegnapi értekezleten kötött, vagyis a törvényjavaslatnak törvényerőre emelkedését nem fogja megakadályozni. Amennyiben azonban más oldalról a javaslattal szemben olyan módosítások történének, amelyek a javaslatot eredeti jellegéből kivetkőztetnék, ezekkel a módosításokkal szemben a párt ellenállást fog kifejezni. Ez az ellenállás azt jelenti, hogy szavazataikat úgy érvényesítsék a párthoz tartozó képviselők, hogy a nemzetgyűlés a javaslatot fogadja el az eredeti indokolással.

A nemzetgyűlés holnapi ülése

Budapest, nov. 3. A nemzetgyűlésen egyébként holnap elsőnek gróf *Apponyi* Albert fog felszólalni, aki kifejti álláspontját. Ezután *Koszó* István dr. felolvassa a nemzetgyűlés deklarációját. A pártok szónokai csak a nemzetgyűlési deklaráció elhangzása után fognak beszélni.

A keresztyén párt részéről hivatalos szónok fogja a párt tiltakozását kifejezni a külső hatalmak beavatkozása ellen. A párt mai értekezletének határozatából kifolyólag ugyancsak a holnapi ülésen a párt hivatalos szónoka szóvá fogja tenni azt, hogy a királyt fegyveres angol katonaság fedezete mellett vitték el.

A kisgazdapárt részéről *Kovács* J. István, *Dömötör* Mihály, *Hencz* Károly, az ellen-

zék részéről *Rupert* Rezső és *Rassai* Károly készülnek felszólalni.

Politikai körökben ma arról beszéltek, hogy a kormánynak a detronizációról szóló javaslat elfogadása után le kell mondania. Megkérdeztük erre vonatkozólag *Vass* József kultuszminisztert, aki a következőket mondotta:

— Ha a kormánynak le kell mondania a javaslat elfogadása után, ez csak a legutóbbi események politikai konzekvenciája lesz. Erre vonatkozólag különben csak a miniszterelnök ur adhat felvilágosítást.

Nagyatádi *Szabó* István erre vonatkozólag úgy nyilatkozott, hogy még nem tudja határozottan, hogy a kormány lemond-e a javaslat elfogadása után vagy sem.

Hatalmas tűz a Teleki-utcán

Veszélyben volt az egész uca

Az elmúlt éjszaka folyamán hatalmas tűz pusztított a Teleki-utcán. A lángnyelvek olyannyira elharapóztak, hogy a nagy szélre való tekintettel, attól lehetett tartani, hogy az egész Teleki utca sorháza a lángok martaléka lesz. A tüzesetről tudósításunkat alább adjuk.

Csütörtökre virradó éjszaka fél 2 órakor a Teleki-utca 78. számú ház udvaráról hatalmas füst gomolygott erős szikrákat hányva. Az udvarban van ugyanis *Kovács* Lajos timár műhelye, amelynek teteje eddig ismeretlen körülmények között kigyuladt és pár perc alatt az egész tetőzet lángba borult. A tüzet első-

nek a Deák Ferenc- és Teleki-utca sarkán álló rendőrszem vette észre, aki nyomban értesítette a tűzoltóságot, s azután a tűz színhelyére sietett, ahol felverte a házbelieket.

Kevéssel utóbb megérkezett a tűzoltóság is *Biró* és *Dézsli* segédtisztek vezetésével és nyomban hozzáfogott a tűz oltásához. Ekkorra érkezett meg a közeli Pavillon-laktanyából egy szakasz katoná, akik a kivonult tűzoltóságnak segídekzeve, a rendre ügyeltek fel.

A tűz oltása igen nehezen ment. Ugyanis a hajnalon erős szél fújt s ez csak növelte a veszedelmet. A keresztyénpárt épület a melléképületek tetői egymásután borultak lángba úgy, hogy az oltást akadályozó szél mellett oly nagy meleg lett az udvaron, hogy a tűzfészek megközelítése szinte lehetetlenné vált.

Elővigyázatosság szempontjából a később megérkezett rendőrség felköltötte a szomszéd

házak lakóit is, akik között a tűz igen nagy riadalmat okozott. Hiányos öltözékű férfiak és halálra rémült asszonyok csoportosultak a tűz körül, szóval az egész Teleki-utca ciején a borzalmak réme ült.

Végre derék tűzoltóságunknak sikerült a tüzet hajnali 4 órára elfojtani. A tűz következtében elégett a 78. számú ház keresztyénpárti épülete az összes melléképületekkel, ólakkal együtt. Az ólak egyikében 22 darab apró-jóság volt, melyek a tűzbe pusztultak. A kár még hozzávetőlegesen sem állapítható meg, mert a műhely padlásán sok termény és a timár iparhoz szükséges anyagok voltak felhalmozva, amelyek mind a lángokba veszttek.

Reggeli öt órára a tűzoltóság bevonult. A közeli napokban egy bizottság fog kiszállni, hogy megállapítsa a tűz keletkezésének okát.

Drágább lesz a villamosjegy

A villamosjegy is megirigyelte a többi árucikk szomorú dicsőségét s az ára mindinkább emelkedő tendenciát mutat. A boldog béke hat fillérjéről egész két koronáig tornáztatta fel magát s ott sem állott meg, míg végre 3 korona nem lett az átszálló. Ugy látszik, hogy az ebből befolyó napi 25-30 ezer koronát is keveseli a H. V., — legalább is erre van, hogy alkalmazottainak régen vajdó bérmozgalmát még mindig nem intézte el megfelelő módon —, mert most ismét emelni akarja a jegyek árát.

A városi tanács tegnapi ülésén ugyanis dr. *Vargha* Elemér tb. főjegyző bejelentette, hogy a H. V. igazgatósága legutóbb beadványt intézett a városhoz, melyben a villamosjegy árának 3, illetőleg 4 koronára való emelésére kér engedélyt. Ezzel szemben a H. V. olyan ígéretet tett, hogy hajlandó a felemelt áram-árat megtéríteni. A tanács a bejelentést tudomásul vette, egyben megbizta a dr. *Vargha* Elemér tb. főjegyző, *Zempléni* Kornél tb. tanácsnok, *Aberle* Rajmund villanygyári igazgató és *Kondor* Kálmán főmérnököt álló bizottságot, hogy nov. 8-án, kedden délelőtt ez ügyben tárgyaljanak a H. V. igazgatóságával. Egyébként a tanács elvben hozzájárult a villamosjegyek árának felemeléséhez.

A drágaság elleni küzdelem hiábavalóságába már annyira belefásultunk, hogy tiltakozni sem tudunk az emelés ellen. Azt azonban igenis elvárjuk, hogy a város megfelelő kikötésekkel meg fogja védeni azoknak a szegénysorsu halandóknak az érdekét, akik nem passzióból villanyosznak, hanem mindennapi foglalkozásuk követeli meg ezt. Így elsősorban a tisztviselők, munkások és tanulók azok, akiknek minden legmesszebbmenő kedvezményt biztosítani kell az újabb drágítással szemben is.

Amennyiben pedig a tanács a villamosjegy árának felemelésébe tényleg belemegy, reméljük és elvárjuk a vállalatától, hogy az ebből származó jövedelemtöbbletet meg fogja osztani a drágaság igáját hordó alkalmazottai-val és ezzel legalább a létminimumot biztosítani fogja számukra.

Magyarország sérelmeit orvosolni kell

London, nov. 3. A „Morning Post” írja: Károly király sokkal jobban tette volna, ha nem hallgat tanácsadóinak unszolására. Most, hogy husvéti útjának tanulságain nem okulva ismét időnek előtte akcióba lépett, örökre elveszti koronáját. A király mostani csinyjeért azonban egyedül önmaga felelős, nem pedig a nemzet. A nagyhatalmaknak vissza kell utasítaniuk minden kísérletet, amely a közép-európai államok mostani területének status-quoját Magyarország rovására és a mohó szomszédok javára akarná megváltoztatni. Reméljük, hogy a mostani események meggyőzték a nagyhatalmakat annak szükségéről, hogy Magyarország jogos igényeit kielégítsék és megértetik velük, hogy Európának ezen a pontján csak akkor biztosíthatják a tartós békét, ha előbb orvosolják a magyar nemzetet ért súlyos sérelmeket.

NAPI HIREK

— **A városi tanács Imre államtitkár előadásán.** Dr Imre Sándor egyetemi tanár tegnapi előadásán a városi tanács képviselőjében dr Csűrös Ferenc kultúratanácsnok jelent meg.

— **Hétfőn megkezdődnek az előadások az orvosi karon.** Dr Verzár Frigyes egyetemi tanár, az orvosi kar e. i. dékánja arról értesít, hogy a debreceni Tisza István tudományegyetem orvostudományi karán az ünnepélyes megnyitó folyó évi november hó 6-án lesz, az előadások pedig másnap kezdődnek.

— **Áthelyezés.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a pénzügyminiszter Károlyi Árpád debreceni posta- és távirada számellenőrt a X. fizetési osztályban való meghagyása mellett ideiglenes minőségű pénzügyi számellenőrré, a nyiregyházi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez kinevezte.

— **Megnyílik a népkonyha.** Mint megírtuk, a városi tanács legutóbb úgy határozott, hogy a népkonyhát üzembe véteti. A népkonyha ügyében a tanács tegnapi ülésén úgy határozott, hogy utasítani fogja a népjóléti hivatalt, hogy a népkonyha céljaira szerezzék meg a Meteor-mozl szuterén helyiségeit és azt felszerelve mielőtt helyezze üzembe. Egyidejűleg a tanács 96 ezer koronát utalt ki a népjóléti hivatalnak a népkonyha felállításával felmerülő előzetes kiadások fedezésére.

— **A mulatságok betiltása.** A belügyminiszternek a mulatságokat betiltó rendelete különféle kommentárokról szolgáltatott alkalmat.

A MTI-t illetékes helyről arról értesítik, hogy a rendelet magyarázata abban keresendő, miszerint a mulatságok engedélyezése akkor, midőn testvérvér folyt a főváros közelében és az áldozatok jóformán még elföldelve sincsenek, joggal kelthetnének visszatetszést. Az eléggé el nem ítéhető pucskisérlet szolgáltatott ürügyet az idegen beavatkozásra is. Amidőn az országot ellenséges gyűrű veszi körül, a kormány kötelességének tartja, hogy a mulatságok engedélyezésétől eltekintsen, annál is inkább, mert nagyobb összejövetelek engedélyezése esetén rendezavarások és más olyan mozgalmak, amelyek az ország biztonsága szempontjából feltétlenül elkerülendők, kerülhetnek felszínre, amelyeket minden áron meg kell akadályozni.

— **Manzoleum a hősök emlékére.** Dr Megyessy Zoltán szobrász beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben a hősök emlékéért megörökítendő szobrász munkák elkészítéséhez szolgálatait felajánlotta. A tanács a bejelentést tudomásul vette, egyben megbizta Csűrös Ferenc dr kultúratanácsnokot, hogy tudassa Megyessyvel miszerint abban az esetben, ha a Manzoleumot felépítetik akkor szolgálataira a városi tanács reflektálni fog. Egyelőre azonban szó se lehet a Manzoleum megépítéséről.

— **Debrecen a menekültekért.** Dr O. vath Gyula menekültügyi biztos megkeresést intézett a városhoz, melyben azt kérte, hogy a város az állami egyenes adók után 3% pótdadót szedjen, a menekültek javára. A megkeresés tegnap szóba került a városi tanács ülésén. A tanács a megkereséssel szemben azon az állásponton volt, hogy a város egyébként részesíti elegendő segítségben a menekülteket így ezt a kérelmet nem teljesítheti.

MEGNYÍLT
AZ
APOLLO
Divatárúháza

a Vármegyeházzal szemben,
Piac- és Miklós-utca sarkán.

Dua választék férfi és női ruhaszövetekben, kötött kabát és garnitúrák, férfi és női fehérneműk a legújabb kivitelben, flanellek, vásznak és zefírek nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók.

— **Than Béla temetése.** Csütörtökön délelőtt helyezték örök nyugalomra őszinte nagy részvét mellett Than Béla joghallgatót, Than Gyula laptulajdonos és szerkesztő fiát. A Than-család mélyszégyenében résztvevő szívvvel osztozott a város társadalma. A temetésen megjelentek a város vezelő köreiben kívül az újságírók is testületileg, ugyancsak a szintársulat is. Ott voltak az elhunyt iskolatársai és ismerősei is. A gyászszertartást Lindenberger János püspök helynök végezte nagy papi segédlettel. A Szent László dalegyelet gyászzeneket adott elő. A temetési menet az Arany János-utcai gyásházától a Szent Anna-utcai róm. kath. templomba vonult, ahol az elhunyt lelki üdvéért gyászistentiszteletet tartottak, melynek végzetével a Szent Anna utcai temetőben helyezték örök nyugalomra a korán elhunyt, nagyra hivatott fiatalembert.

— **A Kaszinó irodalmi pályázata.** A Kaszinó Kaszinó-alapítványára ez évben is meghirdeti a pályázatot. A pályázatot a következő: *A kommunizmus bírdalata Aristofanes, „A nők uralma” és Madách „Ember tragédiájának” falanszter teremtés alapján.* A pályadíj: elsőnek 1000, másodiknak 400 korona. A pályaműveket 1922. január 31-től kezdődőleg kell beadni a kollégium igazgatóságához címezve.

— **A világitási vállalat alkalmazottainak bérmozgalma.** A városi tanács tegnapi ülésén tárgyalta a világitási vállalat munkásainak és alkalmazottainak fizetésük feljavítása tárgyában beadott kérvényüket. Hosszas vita után a tanács megbizta Aberle Rajmund vállalati igazgatót, hogy pontos kimutatást nyújtson be a tanácsnak a vállalati alkalmazottak jelenlegi és tervezett fizetéséről. Ezt a kimutatást aztán a tanács beterjeszti a közgyűlésnek. A világitási alkalmazottak fizetésjavítása különben is a közgyűlés fog határozni.

— **Ismét tolvajok garázdálkodtak a pályaudvaron.** A Máv. raktárfőnökség feljelentést tett a rendőrségen, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek több vaggout feltörték és azokból 107 kilogramm mákot, több zsákot, és mintegy 12—15 ezer korona értékű élelmiszert elloptak. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

A Nemzeti Hiszekegy a football mérkőzések előtt

Nagymagyarországot a kegyetlen trianoni békeszerződéssel darabokra tépték, Csonkamagyarországot csináltak belőle. A megcsontítás fölött érzett mély fájdalom, a feltámasztásba vetett törhetetlen hit és bizalom érzete ihlette meg Papp-Váry Eleménnét, mikor megalkotta a második nemzeti imádságot, a Hiszekegyet, amely rövid idő alatt közimádság lett.

A Hiszekegy testvére az irredenta jelmoedat, emlékeztető: Csonkamagyarország nem ország, egész Magyarország menyország. Ezzel a két kintartásra, lelkesítésre buzdító imádsággal ébre és nyugszik a magyar. Ezzel nyitják meg a gyűléseket, értekezleteket, ezzel a felirattal látták el a hivatalos aktákat is.

A helybeli sportújság hasábjain most egy érdekes eszmét vetett fel egy sportember. Nevezetesen indítványozza, hogy hogy a football-játékosok a mérkőzés előtt a pályán mondják el a Nemzeti Hiszekegyet, amely eszébe juttatná a játékosoknak, hogy nem azért sportolnak, miszerint egymásnak kezét-lábát eltörjék, hanem azért, hogy testben és lélekben felülmulják ellenségeinket és ezáltal is segítségük visszazerezni ezeréves Magyarországot.

Az eszme szép és megvalósításra méltó. Falun, városban nemesítő hatása lesz, úgy a játékosokra, mint a közönségre nézve, annál is inkább, mert közismert tény, hogy a football mérkőzések közönsége túlnyomórészt az egyszerűbb néposztály soraiból kerül ki.

Nagy szolgálatot tehetnek evvel a football játékosok a külföldön és ugyancsak külföldi csapatokkal való mérkőzések során is mert megismertetik a külföldiekkel azt a vér-lázító igazságtalanságot, amely a trianoni békével Magyarországot érte.

Az eszme szép és megvalósításra méltó; csupán az illetékes körökön mulik, hogy minél előbb testet öltönn. Imádkozzuk el a footballmérkőzések előtt a Nemzeti Hiszekegyet!

— **Debreceni Jenő nyugdíjazása.** Debreceni Jenő gázgyárigazgató tudvalevőleg nyugdíjazását kérte a közgyűléstől. A kérelmet a közgyűlés elutasította, de az igazgatónak 30 napi szabadságot engedélyezett. A városi tanács tegnapi ülésén újból szóba került az ügy. Ugyanis Debreceni Jenő azt kérte legutóbb a tanácstól, hogy megrongált egészségi állapotára való tekintettel nyugdíjazására vonatkozólag a tanács tegyen előterjesztést a közgyűlésnek. A tanács ilyen értelemben határozott tegnap.

— **Eljegyzések.** A tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be az anyakönyvi hivatalban. Dr Leveles Imre—Glück Máriával, Nagy Sándor—Kis Katalinnal.

— **„Napsugár” vagyonmentő árverés** november 15-ikén. Mindennemű tárgyat átvesz árverésre a vállalat november 2-től kezdve, Piac-utca 10. I. alatti helyiségében, délelőtti órákban.

— **A siketnémák támogatása.** A siketnémákat gyámolító egyesület igazgatósága beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben a hála hangján emlékezett meg a városnak eddigi 6 ezer koronás támogatásáról. — Mivel azonban ez a támogatás kevésnek bizonyult, 20 ezer koronás évi segílyt kérnek. A tanács a kérelmet a közgyűlés elé terjeszti az idevonatkozó iratokat pedig kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

— **Fényüzési adót fizetők figyelmébe!** A munkatorlás elkerülése céljából az 1921. október hónapban beszedett fényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására nézve a debreceni m. kir. állampénztár a következő határnapokat állapította meg:

5-én a fényüzési vállalatoknak minősített összes kávéházak, cukrázdák, éttermek, tejszarnokok; továbbá a különleges fényüzési vállalatnak minősített orfeumok és kabarék, *ugyszintén mindazon kiskereskedők, kik általánosan fizetik a fényüzési adójukat.* 7-én az A, B, C, D betűsők, 8-án az E, F, 9-én az G, H, I, J, 10-én az M, N, O, P, 12-én az R, S, 14-én a T, U, V, Z betűkkel kezdődő általános fényüzési cikkeket foglalkozók fizethetik be a fényüzési adót. Az elmaradtak szintén 14-én fizethetik, azonban a kitűzött napról való elmaradásukat igazolni tartoznak. Felhívjuk az adózók, hogy a határnapokhoz saját érdekében szigorúan alkalmazkodjanak, mert egy rendbontó az egész sorrendet megzavarja és azon cél, hogy a honos várakozásokat meggátoljuk — lehetlenné teszi. Az, aki 15-ike után szállítja adóját, a törvény 154. §-a szerint még 50 százalékos adópótlékot tartozik fizetni. — M. kir. állampénztár.

— **A város hullaszállító kocsjai.** A városi tanács tegnap délelőtti ülésén dr. Tóth Emil tanácsnok kijelentette, hogy az előjáróságnak egy betegszállító kocsját elromlott és annak kijavítása szükségessé vált. A tanács a bejelentést tudomásul vette és az előjáróságot utasította, hogy az elromlott kocsiat Riesz kocsi-gyárossal javíttassa ki 70 ezer koronáért, az előjáróságot két hullaszállító kocsiját pedig adja el.

— **A közművelődési könyvtár forgalma örvendetesen növekszik.** Egyetlen napon 402. egyén használta a Közművelődési Könyvtár anyagát október 29-én, s ez volt eddig a könyvtár legnagyobb napi forgalma. Ezek közül 208 az olvasóteremben volt, hol a napilapokon és folyóiratokon kívül 65 kötetet olvastak, míg a kölcsönzökből 194 tag 223 kötetet vitt ki.

Ez a napi forgalom mindennél ékebben bizonyítja a Közművelődési könyvtár nagy fontosságát, egyben Debrecen lakosságának a művelődésre való nagy hajlandóságát.

— **Gazdák figyelmébe!** Gazdasági alkalmazottaknak alkalmas, eredetileg katonai célokra készült ruházat kapható háromféle minőségben. Megtekinthető és megrendelhető a Move titkári hivatalában (Sas-u. 4. II/2).

ÚJ ÜZLET! Gelber Testvérek
Hajdusági
FÉRFI-, FIU ÉS RUHA ÜZLET
Piacz 67.

Bőrkabátok, raglánok,
téli kabátok, mikádók
britsz nadragok, fiu
és gyermek téli kabátok meglepő olcsón.

Szabott árak!
Előzékeny kiszolgálás!